

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Обласна клінічна інфекційна лікарня, м. Харків**

**АНТИБАКТЕРІАЛЬНА ТЕРАПІЯ У ХХІ СТОРІЧЧІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ**

**Матеріали науково-практичної конференції
за участю міжнародних спеціалістів
в рамках реалізації глобальної кампанії ВООЗ
«Антибіотики: використовуйте обережно!» та Другого
Всесвітнього тижня правильного застосування антибіотиків**

(23 листопада 2016 року, м. Харків)

Харків

2016

УДК: 616.9-085.281(06)

Редакційна колегія:

проф., д.мед.н. *В.М. Козько* (відповідальний редактор)

проф., д.мед.н. *А.В. Бондаренко*

проф., д.мед.н. *В.О. Терьошин*

доц., д.мед.н. *К.В. Юрко*

доц., к.мед.н. *Н.Ф. Меркулова*

доц., к.мед.н. *О.Є. Бондар*

к.мед.н. *А.В. Гаврилов*

к.мед.н. *А.В. Сохань*

Партнери конференції:

Медична лабораторія «СІНЕВО»

VALARTIN PHARMA

ANANTA MEDICARE

БИОФАРМА

© Харківський національний медичний університет, 2016

© Кафедра інфекційних хвороб ХНМУ, 2016

Чумаченко Т.А., Семшев В.И.

**КОМПЛЕКСНАЯ ПРОФИЛАКТИКА ИНФЕКЦИЙ, СВЯЗАННЫХ
С ОКАЗАНИЕМ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ, КАК КЛЮЧЕВАЯ
СТРАТЕГИЯ СДЕРЖИВАНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ
АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТИ ВОЗБУДИТЕЛЕЙ**

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Цель работы. Оценить роль комплексных профилактических и противоэпидемических мероприятий в лечебно-профилактических учреждениях для предупреждения формирования устойчивости к антибактериальным препаратам у возбудителей инфекций, связанных с оказанием медицинской помощи (ИСМП).

Материалы и методы. Проведено обобщение данных научной литературы и собственных исследований развития эпидемического процесса ИСМП в условиях стационаров разного профиля и распространения резистентных к антибиотикам штаммов бактерий.

Результаты. Теория саморегуляции паразитарных систем, разработанная В.Д. Беляковым, утверждает, что движущей силой функционирования паразитарной системы эпидемического процесса является взаимообусловленная изменчивость биологических свойств взаимодействующих генотипически и фенотипически гетерогенных популяций паразита (возбудителя инфекции) и хозяина. Одним из направлений изменчивости возбудителей является формирование антибиотикорезистентности. Антибиотикорезистентность – приспособительный признак, обеспечивающий существование возбудителей инфекций, в том числе ИСМП, в разнообразных условиях среды обитания. Применение антибактериальных препаратов, особенно в недостаточных дозах и недостаточным по длительности курсом, приводит к селекции штаммов патогенных бактерий, которые являются носителями R – плазмид, определяющих устойчивость к антибиотикам и другим лекарственным препаратам и активно влияющих на экологию микроорганизмов. В настоящее

время широкое употребление антимикробных средств как в гуманной, так и в ветеринарной медицине, привело к значительному распространению таких плазмид в популяциях различных патогенных бактерий. Среди них формируются новые эпидемические клоны патогенных бактерий, в лечебно-профилактических учреждениях могут сформироваться госпитальные штаммы возбудителей, которые обладают не только значительной устойчивостью к антибактериальным препаратам, дезинфектантам, но и высокой вирулентностью, что утяжеляет течение инфекционного процесса.

В сложившейся ситуации особо важное значение приобретает соблюдение правил инфекционного контроля, направленных на предупреждение возникновения или прекращение существования эпидемического процесса. Используется комплексный подход, включающий мероприятия в отношении источника инфекции, восприимчивого организма, а также направленные на разрыв путей передачи. Кроме стандартных подходов, необходимо снижать риски инфицирования пациентов путем уменьшения времени пребывания пациента в стационаре, снижения числа инвазивных процедур, разделения потоков больных и т.п., используя научно аргументированные подходы к профилактике, обоснованные исследованиями, проведенными в соответствии с принципами доказательной медицины. Наши исследования показали, что при надлежащем соблюдении противоэпидемического режима и правил инфекционного контроля основная часть случаев ИСМП связана с эндогенной инфекцией. Предотвращение эпидемических вспышек ИСМП снижает частоту выделения антибиотикорезистентных штаммов.

Выводы. Таким образом, благоразумное применение антибактериальных препаратов для лечения больных и проведение комплекса мероприятий по инфекционному контролю в лечебно-профилактических учреждениях являются ключевой стратегией профилактики селекции и передачи антибиотикорезистентных штаммов бактерий – возбудителей ИСМП,

распространения R-плазмид в популяциях бактерий, формирования госпитальных штаммов возбудителей и возникновения вспышек ИСМП.

Чумаченко Т.О., Бережна А.В.

**ОЦІНКА ТАКТИКИ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ, ІНФІКОВАНИХ
БАКТЕРІЯМИ РОДУ KLEBSIELLA, В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ
АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ**

Харківський національний медичний університет, Україна

Актуальність. За даними літератури 8 % усіх внутрішньолікарняних інфекцій в країнах США та Європи спричиняють мікроорганізми роду *Klebsiella*. *K. pneumoniae* може викликати інфекції сечовивідних шляхів, респираторного тракту, інфекцій центрального кровотоку.

Клебсіели є частою причиною внутрішньолікарняної грамнегативної бактеріємії та неонатального сепсису. Це обумовлює необхідність вивчення рівня їх резистентності до антибактеріальних препаратів для вибору ефективної тактики лікування.

Мета роботи. Оцінити можливості лікування пацієнтів, інфікованих бактеріями роду *Klebsiella*, на підставі порівняльного аналізу рівня антибіотикорезистентності штамів *Klebsiella*, що циркулюють в країнах Європи, Україні та хірургічних стаціонарах Харківської області.

Матеріали і методи. Проведено аналіз даних Європейської мережі нагляду за антибіотикорезистентністю (EARS-Net – European Antimicrobial Resistance Surveillance Network), мікробіологічного моніторингу збудників інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги штамів, в Україні та Харківської області у 2014 - 2015 рр.

Результати. За останніми даними EARS-Net в Європі спостерігається зростання актуальності антибіотикорезистентних штамів *K. pneumoniae*. Більш ніж одна третина ізолятів *K. pneumoniae*, виділених в Європейських клініках,

БЕЗПЕКИ АНТИМІКОБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ З ГЕПАТОТОКСИЧНИМИ РЕАКЦІЯМИ, ЯКІ ВАЖКО ПІДДАЮТЬСЯ КОРРЕКЦІЇ	
Чумаченко Т.А., Семишев В.И. КОМПЛЕКСНАЯ ПРОФИЛАКТИКА ИНФЕКЦИЙ, СВЯЗАННЫХ С ОКАЗАНИЕМ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ, КАК КЛЮЧЕВАЯ СТРАТЕГИЯ СДЕРЖИВАНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТИ ВОЗБУДИТЕЛЕЙ	154
Чумаченко Т.О., Бережна А.В. ОЦІНКА ТАКТИКИ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ, ІНФІКОВАНИХ БАКТЕРІЯМИ РОДУ KLEBSIELLA, В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ	156
Швець О.М., Чувуріна Н.О., Полукетова І.В. СТАН ПРОБЛЕМИ ХІМОРЕЗИСТЕНТНОГО ТУБЕРКУЛЬОЗУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	158
Шостакович-Корецька Л.Р., Шевченко-Макаренко О.П., Суремченко М.С., Ревенко Г.О., Галущенко С.А., Чемерис О.Л., Гавриленко Л.А., Никуленко О.А, Данилина Е.С. ВИВЧЕННЯ СПЕКТРУ АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ САЛЬМОНЕЛ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ РЕГІОНІ	160
Шумова Н.В., Мороз А.М., Москаленко Л.А. РАЦІОНАЛЬНА БАКТЕРІАЛЬНА ТЕРАПІЯ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ В ПОЄДНАННІ З ПАТОЛОГІЄЮ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ	162
Щербина І.Н., Куричева Н.Ю., Дынник А.А. АНТИБАКТЕРІАЛЬНАЯ ТЕРАПИЯ ПРИ ЛЕЧЕНИИ МАТОЧНЫХ КРОВОТЕЧЕНИЙ В ПЕРИМЕНОПАУЗАЛЬНОМ ПЕРИОДЕ	163
Щербина М.О., Салтовський О.В., Курічова Н.Ю. МІСЦЕ АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ В ЛІКУВАННІ БАКТЕРІАЛЬНИХ ВАГІНОЗІВ	165
Ismail Soner Koltas PLASMODIUM FALCIPARUM MALARIA IN TURKISH TRAVELLERS: IMPORTANCE OF THE DIAGNOSTIC METHODS	168
Kozko V.N., Iurko K.V., Rudenko S.S., Solomennik G.O. METABOLIC DISORDERS IN PATIENTS CO-INFECTED WITH HIV/HCV	169